

Prædiken til 5. søndag efter påske Joh. 17, 1-11

Det er afskedens time i dag. I næste uge siger vi endeligt farvel til den jordiske Jesus, inden han Kristi Himmelfart, ja, farer til himmels.

I afskedens stund er der noget, vi har fået med. Vi er blevet givet noget. Noget vi skal holde fast ved, for den der med sin person og udstråling var der til at minde os om det, er der ikke længere.

Det lille stykke fra Johannesevangeliet, der skal prædikes over i dag, er, kan jeg tænke mig, ikke så nemt at forstå. Ordene om at give og få veksler mellem hinanden, om ikke at være i verden men et andet sted, virker helt sikkert forvirrende. Der er en indforståethed i Johannes' tale, som vi ikke længere deler. Hvad er det, vi lige har lyttet til? Jesus taler til Gud i himlen, sønnen placeret i midten mellem livet her på jorden og det himmelske.

Som jeg indledte med at sige, er det ord, der taler om afsked. Den konkrete historiske situation bagved ordene er Jesus, der tager afsked med verden, og nu går tilbage til Gud. Dette stykke kaldes derfor også for Jesu sidste bøn. Jesus beder for dem, han skal sige farvel til. Han beder om, at de stadiet uden ham må være Guds.

"Timen er kommet". De ord understøtter alvoren i det, som skal ske. Tiden er nu snævret ind til det mindst mulige. Den sidste tid er kommet, og hvad skal denne tid så bruges til? Tiden er gået, livet er levet, og der kan ikke laves om på det, som er sket, men der kan bedes for det, som skal komme, og for dem som skal blive tilbage.

I bønnens ord forsøger et menneske at bygge bro mellem det tabte og savnede, til den som kan hjælpe mig med at leve videre i den ny tid.

Det er sammenholdet og enheden, Jesus beder om må vedblive med at være på trods af adskillelsen fra livet: "Hellige fader, hold dem fast ved dit navn, det du har givet mig, for at de kan være ét ligesom vi".

Jesus beder Gud sørge for dem, som skal leve videre, at de vil forblive knyttet til ham, på samme måde som han og Gud har været ét.

Jesus kommer til at mangle, og her er det, bønnen træder ind med ord, der vil bygge bro over manglen, til den der kan hjælpe med at fylde tomrummet efter den, som ikke er mere.

Dette kender vi godt til. Det lyder måske ikke sådan i den måde, det er formuleret på

Redaktion

Sognepræst
Margrethe Dahlerup Koch
Høbrovej 3
6980 Tim
mdk@km.dk

Sognepræst
Søren Jensen
Byløkken 27
8240 Risskov
sjen@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvig.dk
– hvor man også
kan tilmelde sig
elektronisk nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Farvergade 27
1463 København K
Telefon 3373 2800
vartov@vartov.dk

hos Johannes. Men det handler om en situation, vi alle kender: At have mistet et kært menneske, der med sit nærvær gjorde livet til noget særligt for mig. Hvordan så leve videre uden den elskede, den gode ven eller kollega? Det menneske som med hele sin personlighed var med til også at gøre mit liv og livet til noget, jeg altid vil savne.

At holde fast ved det og den, jeg har mistet – det er dét, som er bønnens opgave. Jeg beder til Gud om, at det jeg fik i livet sammen med det menneske, som ikke er mere, at det ikke må være slut, men at jeg i en anden forstand kan få det tilbage igen.

Adskillelsen og savnet er jo ikke til at komme uden om, når det er et menneske, vi har mistet. Det er den situation Jesus taler fra. Han ved, at hans time er kommet, og tiden er knap, og derfor beder han Gud om, at der på trods af adskillelsen må være noget, der knytter de levende til ham selv og Gud.

Det er et livsvilkår, at vi skal skilles fra hinanden.

Bønnen får selvfølgelig sin helt særlige betydning og indhold fra den situation, hvor vi i bøn rækker vores ord til Gud om at give os mod og håb til at leve uden den savnede.

Der er en masse andre tidspunkter i livet, hvor vi også kan blive overmandet af savnet og adskillelsen fra noget, vi længes efter.

Indimellem kan vi rammes af en tone af mol i tilværelsen. Af vemod over livets forgængelighed. Livet leves og går sin gang. Øjeblikkene af lykke skal vi ikke fastholde og kan heller ikke, for livet tager os hele tiden med fremad. De er kilder til liv, og som sådan giver de håb til det liv, vi lever.

Denne tilværelsens vemodighed oplevede

jeg for nylig ved min datters konfirmation. Det sker ofte ved nogle af livets store overgange. Jeg stod dér og kiggede på min nu 15 årige datter, taler ved festen sendte mig direkte tilbage til hendes barndom, billeder dukkede op af en glad lille pige, og denne underlige følelse af vemodighed og ønsket om at vende tilbage til dengang.

Vi kan tolke det som en almen nostalgi, en følsomhed over svundne dage, men den samtaler med en anden og langt dybere følelse af adskillelse eller savn.

Den kom over mig ved min datters konfirmation, og jeg er sikker på, at I kender til det fra jeres eget liv. Følelsen kan ramme én i de fineste og mest gribende øjeblikke. Halsen snører sig sammen, en lille tåre, at se nu er hun blevet så stor – årene der går.

Det vemod, jeg har beskrevet her, er også på spil i Jesu sidste bøn. Det dukker særligt op i de ord, hvor Jesus, som jeg ved konfirmationen, ser og mærker tiden, der er gået: ”Jeg er ikke længere i verden, men de er i verden, og jeg kommer til dig.”

Tiden er gået, og han ser på dem, der skal blive tilbage. Tiden går hurtigt, børnene vokser, det er jo heller ikke længe siden, jeg selv gik i skole. Dette vemod, som kan gribe os i særlige øjeblikke, åbner luger inde i os alle ned til noget endnu dybere, hvad vi kunne kalde en indre længsel.

Det Jesus gør i sin sidste bøn, er at holde fast ved det, som er givet. Jeg tænker, at det også er det, som får klumpen frem i halsen på os, når vi kigger på barnet, der for et øjeblik siden var lille og nu er blevet stor. Følelsen af at have fået så stor en gave, og som i skønhedens øjeblik næsten kan få os til at

briste i gråd.

Det er midt i vemodet over sin afsked, at Jesus i sin sidste bøn vil holde fast ved glæden, og ved den Gud, fra hvem alt kommer, og til hvem alt går hen. At livet ikke er mit, men Guds.

Bøn til Gud som vi ser Jesu gøre det, bliver en bøn om alt. Gud er den store giver. Bøn bliver en bøn om at give mig det, jeg ikke har, give min mangel hans navn. Sætte hans navn på det, så jeg kan leve i tillid til hans kærlighed. I bønnen håber vi, som Paulus siger, på det, vi ikke ser, men vi ved, at vi ikke beder ud i det rene intet, derfor venter vi tålmodigt.

Der findes en trøst hos Gud. For i bøn til ham ved vi, at vi ikke er udleveret til vemod og fornemmelser, for han har vist os, hvem han er.

Timen er kommet. Og det vil ske for os alle i løbet af livet. Tiden løber ud, vi mister noget, et vemodigt øjeblik griber os over tiden, der er gået.

I bønnen til Gud beder vi om, at han med sin kærlighed vil dække os ind, give os ly og hjælpe os til at klare det, vi ikke magter eller savner.

Amen

Hans-Henrik Ross
Humblebæk

Salmer:
722, 397, 587, 294, 396